

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НАЛАСИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.М.Вахитова, д. 64, с.Наласа,
Арский муниципальный район, 422018

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
НАЛАСА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
М.Вахитов урамы, 64 йорт, Наласа авылы,
Арча муниципаль районы, 422018

Тел. (84366)50-2-25, факс (84366)50-2-25, E-mail: Nalas.Ars@tatar.ru

КАРАР

« 22 » ноябрь 2021ел

№ 42

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа муниципаль берәмлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында» Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге башкарма комитетының 2021 елның 16 июлендәге 14 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге территориясә жирләрән саклауны гамәлгә ашыру максатларында, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 179 статьясына, Россия Федерациясә Жир кодексының 11,13 статьяларына, "Россия Федерациясәндә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, "Татарстан Республикасында жирле үзидәрә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән расланган "2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге жирлегәннән файдалану һәм аларны саклау" муниципаль программасына үзгәрешләр кертергә һәм аны кушымта нигезендә яңа редакциясәндә бәян итәргә.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

3. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Наласа авыл
жирлеге башлыгы:

(Signature) И.Р.Шакирова

Наласа авыл җирлеге
Башкарма комитетының
22.11.2021 ел, №42
карарына кушымта

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл җирлеге җирләреннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасы

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл җирлеге җирләреннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасының паспорты

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Җир кодексы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон
Заказчы	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл җирлеге
Программаны төп эшләүче	Наласа авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның төп максаты	Наласа авыл җирлеге җирләрен саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча чараларны гамәлгә ашыру
Программаның билгеләнеше	Наласа авыл җирлеге җирләрен саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2021-2023 еллар
Көтелгән нәтижеләр	Җирләрне саклау һәм рациональ файдалану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, ярлыланган җирләрне торгызу, халыкның экологик иминлеген һәм тормыш сыйфатын күтәрү
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	Җирләрне саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча җир хужалары һәм кулланучыларның эшчәнлеген координацияләү Наласа авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Кирәк булганда, Программаны төгәлләштерү үткәрелә
Финанслау чыганаclarы	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты һәм оешмалар акчалары хисабына башкарыла. Программаны финанслау күләме муниципаль берәмлек бюджеты акчалары хисабына 10,0 мең сум төшкел итә, шул исәптән: 2022 ел - 5,0 мең сум 2023 ел-5,0 мең сум

Программаның үтелешен контрольде тотуны оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге Башкарма комитеты контрольде тоту
---	--

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә төп проблемалар һәм ағымдагы торышына тасвирлама

Жир-әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жирнең хуҗасызлыгы якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы - туфрак жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк.

«2021 - 2023 елларга Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге жирләреннән файдалану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту максатыннан, жир ресурсларыннан нәтиҗәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жирләрдән файдалану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Жир фондын төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык чылбырының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер бурычлар йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә, бер буынның дәрәҗәсез бузылу, урманмы ул, хайваннар дөньясымы, жир экосистемасының бөтенлеген бозылуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа хуҗасыз караш аның функцияләре бозылуга, табигый үзлекләре кимүгә китерә.

Жирләрен саклау жирдән нәтиҗәле файдаланганда гына уңышлы булырга мөмкин.

Наласа авыл жирлегенең тотрыклы социаль-икътисади үсеше һәм анда яшәүчеләрнең имин экологик яшәеше проблемалары бүгенге этапта жирләрен саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеге дәрәҗәсендә жирләрен саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге территориясендә рәхсәт ителгән төрле жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр-авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге жирләр.

Жирлек территориясендәге кәтүлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Кәтүлекләр шәхси ярдәмче хуҗалыклар тарафыннан файдаланыла.

Кәтүлекләргә, барлык кулланучыларны да исәпкә алсак, артык зыян килмәгән. Жирлектәге барлык кәтүлекләрдә дә яшел үлән күп.

Гомүмән алганда, жирләреннең экологик торышы яхшы, әмма рәхсәтсез ясалган чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаның максатлары, бурычлары һәм гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндөгеләрдән гыйбарәт: Яңа Кишет авыл жирлеге Башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, хисаплылык һәм контрольлек, нәтижелелек.

Муниципаль программаның максаты-жирләрне һәм туфракны пычратмау, юкка чыгармау, начарайтмау, бозмау һәм башка шундый тискәре йогынты ясамау, шулай ук жирләрне рациональ файдалануны, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшыртуны тәэмин итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрдән файдалану һәм саклау нәтижелелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;

- яшел утыртмаларны саклау һәм торгызу;

- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне начарайтмау, пычратмау, чүпләмәү, бозмау, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган жир кишәрлекләренең, жирләрнең башка тасвирламаларының рәхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

Өлеге Программаны гамәлгә ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен өйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижелә файдалануга һәм саклауга ярдәм итөчөк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә:

1) торақ пунктларны тәзекләндерү;

2) жирләрнең сыйфатын яхшырту;

3) жирләрне нәтижелә файдалану тәэмин ителөчөк.

Программаны гамәлгә ашыру срогы-2021-2023 еллар.

3. Программаны гамәлгә ашыру барышын контрольдә тотуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын гамәлдәге законнарда билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге башкарма комитеты тикшереп тора.

4. Программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисади нәтижелелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләү Арча муниципаль районы Наласа авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан ел саен хисап чорыннан соң килгән айның 1 мартына кадәр башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелегенә бәя Программаның Наласа авыл жирлегенең гомуми социаль-икътисади үсешенә керткән өлешен бәяләргә тиеш.

Программаны тиешле елда гамәлгә ашыру турында хисапта түбәндөгеләр булырга тиеш:

1) фактта башкарылган чыгымнарның гомуми күләме, шул исәптән финанслау чыганақлары буенча да;

2) Программа буенча ел дәвамында тәмамланган чаралар исемлегә;

3) ел дәвамында тәмамланмаган чаралар исемлегә һәм тәмамланмаган чаралар проценты;

4) Программа чараларының вакытында тәмамланмау сәбәпләренә анализ;

5) өстәмә финанслау чыганақларын жәлеп итү һәм Программа максатларына

ирешүнең башка алымнары яки Программаны алга таба гамәлгә ашыруны туктату турында тәкъдимнәр.

5. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре

Өлеге Программаны гамәлгә ашыру җирдән файдалануны тәртипкә салуга, җирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга, бозылган җирләрне торгызуга, авыл халкының экологик иминлеген һәм яшәеш сыйфатын күтәрүгә, авыл җирлегенең инвестицион җәлеп итүчәнлеген үстерүгә, икътисад үсешенә, шулай ук салым салу базасын арттыруга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндегеләр тәзмин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) җирләрнең сыйфат характеристикасын яхшырту;
- 3) җирләрдән нәтижәле файдалану.

6. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Наласа авыл җирлегенә территориясендә җирләрне саклау һәм файдалану нәтижәле алынган арттыру буенча түбәндәге чаралар планлаштырылды.

№	Чаралар исеме	Финанслау (финанслау чыганагын күрсәтеп), мең сум	Башкаручы	Үтәү срогы	Җаваплы затлар
1.	Җирләрне инвентаризацияләү	Акча каралмаган	Авыл җирлегенә башкарма комитеты	ярты елга бер тапкырдан да ким түгел, киләсе елның 15 июленә кадәр	Җирлек башлыгы
2.	Җирдән файдалану, линияле корылмалар объектлары, юл челтәре, чикләнгән файдалану җирләре, сыйфат күрсәткечләре белән җирләрнең бердәм банкын формалаштыру һәм алып бару ү	Акча каралмаган	Авыл җирлегенә Башкарма комитеты	Елга бер тапкыр, киләсе елның 15 гыйнварына кадәр	Җирлек башлыгы
3.	Наласа авыл җирлегенә торак пунктлары территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү	Муниципаль берәмлек бюджеты акчалары (10,0 сум) шул исәптән: 2022 ел-5,0 2023 ел-5,0	Авыл җирлегенә Башкарма комитеты	Даими	Җирлек башлыгы

4.	Авыл хужалыгы жирлөрен агачлар һәм куаклар, чүп үлөһнөре үсүдөн саклау буенча чаралар үткөрү һәм зарарлы организмнардан саклау	Акча каралмаган	Жирлөрнең урнашу урыны буенча	Даими	Оешма житөкчелөре, жирдөн файдаланучылар
5.	Хужалык эшчөнлегенең башка тискөре (зарарлы) йогынтысына дучар ителгән жирлөрне яхшырту һәм торгызуны тәэмин итү	Акча каралмаган	Жирлөрнең урнашу урыны буенча	Даими	Оешма житөкчелөре, жирдөн файдаланучылар
6.	Авыл жирлегенең жир кишәрлекләрен максатчан билгелөнеше һәм рөхсәт ителгән файдалану режимының үтөлешен контрольдө тоту	Акча каралмаган	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Жирлек башлыгы
7.	Авыл жирлеге территориясен чүп-чардан, шул исәптөн санкцияләнмөгән чүплекләрдөн чистарту буенча даими чаралар оештыру	Акча каралмаган	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Жирлек башлыгы
8.	Ашламалар, үсемлекләр стимуляторлары, пестицидлар һәм башка куркыныч химик яисө биологик матдөләрне саклау, куллану һәм ташу вакытында сәламәтлеккө яки әйлөнө-тирө мохиткө зарарлы матдөләр белән агулану, пычрану, ундырышлы туфрак катламын бозу яки юк итү фактларын ачыклау.	Акча каралмаган	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Жирлек башлыгы
9.	Жир законнарын бозу фактлары буенча материалларны дөүләт	Акча каралмаган	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Жирлек башлыгы

	теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте идарәсенә Арча һәм Өтнә районнары буенча муниципальара бүлегенә Россия Федерациясе законнары белән каралган җаваплылыкка тарту өчен җибәрү.				
10.	Экологик вәзгыятьнең начарлануына китергән җир кишәрлекләрен куллану фактларын ачыклау	Акча каралмаган	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Җирлек башлыгы
11.	Программа тарафыннан билгеләнгән чараларны үтәү нәтижеләрен анализлау	Акча каралмаган	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	- 2022 елның гыйнвары-2021 ел нәтижеләре буенча, - 2023 елның гыйнвары-2022 ел нәтижеләре буенча	Җирлек башлыгы